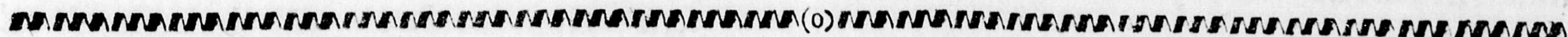

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, December 5dikén, 1823.

B r a s i l i a.

A' közelebbi levelünkben rövideden közölt dolgokat imígy adja-elé bővebben az ánglus Courier Nov. 17d: „Az As sete di Março és ez az o Voador nevezetű két portugalliai hajók, mellyeken Gróf Rio-Mayor és Don Francisco Vieira Biztosok jövének, hogy a' Lisbonában kiütött Contra-Revolutiót jelentenék a' brasiliai Igazgatásnak, Sept. 16 és 17d. napjain érkezének-meg a' Rio de Janeirói kikötő' torkolatjában, hanem igen rosszúl fogadtattak. A' Voador portugalliai vitorlával közelített a' város felé, 's azt 101 ágyú-lövessel mint Királyt illető tisztelettel köszöntötte; de nem hogy ezen köszöntés visszazonoztatott volna, sőt inkább katonák küldettek a' hajóra, kik az evezőket elszedék 's a' hajón lévő mindenféle személyeknek a' kiszállást ezoroson megtiltották. Ez a' Korvet erre az erősségek Batteriáji alá hajtattott, 's a' mint hallik zsákmánynak hirdettetett-ki, mint hogy a' két Státus háborúban van egymással, 's ez a' hajó béke-vitorla nélkül evezett-be a' kikötőbe. Rio de Janeirói levelek jelentik továbbá, hogy a' portugalliai Biztosoknak hivatalos leveleik el nem fogadtattak, mivel a' Regens Herczeghez, nem pedig Brasilia Császárához valának útasítva. „A' Portugalliak“ így szóllanak az említett levelek „teljes tudatlanságban vagynak Brasiliának jelenvaló állapotjáról ha azt hiszik, hogy a' Brasiliai Császárságnak megismerésén kívül, más egyéb fundamento-

mokra épithetik alkudozásaikat a' Brasiliaiakkal.“

„A' Constitutio plánumának kidolgozására megbízott Deputatio, elébe terjeszté a' Császárnak I Dom Pedrónak a' maga munkáját, melly 15 Titulusból és 272 Czikkelyből áll, 's benne a' következők leginkább nevezetesek.“

A' született hazafiak, minden keresztyén vallás felekezetbeli hazafiúsított külföldiek, és a' szabadságba helyezett rabszolgák Státus polgárainak tartatnak.“

„A' Státus vallása a' Római Catholica hit, 's más istenitizteletet a' Státus nem tart költséggel. A' más vallás felekezetek szabadon gyakorolhatják istenitizteleteiket, 's az azokhoz tartozók élnek a' polgári jussokkal. A' nem keresztyén vallás felekezetbeli személyek esupán eltűretnek, 's polgári jussokban nem részesülnek.“

„A' Státus polgárainak következő jussok adatnak: 1) személyes szabadság; 2) Esküdtek' itélete a' büntető perekben; 3) Vallásos szabadság; 4) a' mesterségeknek és kereskedésnek szabados gyakorlása; 5) a' vagyonnak sérthetetlen bírása; 6) könyvnyomtatás szabadsága. De ezen jussok más Czikkelyek által határozatnak még bővebben meg. A' mint feljebb latszik, a' vallásos szabadság nincesen annyira kiterjesztve, mint az egyesült Státusokban. A' könyvnyomtatásra nézve az mondatik, hogy az, a' még utóbb hozandó törvények' értelmé szerint leszen szabados, 's a' plánumnak egy czikkelye azt tartja továbbá, hogy

az erkölcsi és vallásos könyveket most egyelőre a' Püspökök fogják megvizsgálni."

„Az Igazgatás' formája képviselői, 's a' mostani Császárnak I Dom Pedro-nak uralkodó lineájában örökös Monarchia."

„Politikai Tisztségek: a' végrehajtó, törvényadó és a' birói hatalmak; mellyeket a' Nemzet rendel-el, 's ennek választása nélkül mindenféle hatalomnak gyakorlása, bitanglásnak tartatik."

„Az Igazgatásnál hivatalban lévő személyek kirekesztetnek az Assamblea geralból, kivévén a' Status-Minisztereket 's a' Császár tanácsának tagjait."

„A' Finanziára, Katona-szedésre és új Dynastia' választására nézve, a' Képviselő-Kamara tehet javallatokat. A' Császár részéről teendő javallatokat előbb ez a' Kamara vizsgálja-meg."

„A' Császár csupán felfüggesztő Vetoval bír első és második ízben, 's ha az Assamblea geral ugyan azon Decretumot harmadik ülésében is előveszi, akkor annak minden császári megerősítés nélkül is kötelező ereje leszen."

„Az Assamblea, vagy a' Képviselők' és Senátorok' Kamarájának tagjai négy esztendőre választatnak. Esztentei ülések négy hónapig tart, 's Május' 3d. minden egybehívás nélkül mindenkor elkezdődik. Eltelvén a' négy esztendő, egészen új választás áll-bé. A' Senatorokat maga a' Császár választja egész életekre, valamelly harmas lajstrom szerint, mellyet elsőben a' Képviselők által kineveztetett tartománybeli választó férfiak készítenek, azután pedig mindenkor maga a' Képviselő-Kamara."

„A' Státusnak minden polgára részes a' választók' kinevezésében, kivévén a' Papokat, Barátokat, Katona-Tiszteket, a' törvényes időt nem ért személyeket, a' cselédeket és napszámosokat.

A' választók nevezik pedig ki a' Képviselőket."

„Hogy valaki választó-férjfiú lehessen, bizonyos menviségű lisztnek közép árával megegyező tiszta jövedelmének kell lenni."

„A' Képviselőnek túl kell lenni a' 25d. esztendőn, 's két annyi jövedelemmel bírni, mint a' választó férjfiú. A' Senátorban megkívántatik, hogy a' 40 esztendőt betöltötte legyen 's jövedelme kétszeresen haladja a' Képviselő' jövedelmét."

„A' Császár' személye szent és sértetlen. Teljes szabadsággal nevezi ő ki a' maga Minisztereit, követeit 's a' t. Hadat izenhet, békességet köthet. Az Udvar költségére megkívántató summa, minden új Igazgatás' kezdetével megállapíttatik."

„Ha a' Brasiliai koronának örököse, más idegen koronában örökösödik, a' kettő közül egyiknek viselésére kell magát elhatározni, 's kettőnek soha sem lehet ura."

„Mikor a' Császár uralkodásra lépik, megesküszik hogy a' Catholica Vallást és az Országot egész kiterjedésében fentartja, 's megígéri hogy a' Constitutiót és a' törvényeket védelmezi."

A' Miniszterek felelet terhe alatt vagynak, 's a' Császárnak sem írásban sem szóval adott parancsolatja, mentségekre nem szolgálhat."

„Az Igazgatás foglalatoskodni fog az Universitasoknak fundalásában, az Indiaiaknak pallérozásában és a' Szeresceneknek lassanként való emancipaltatásokban 's utobbiakat vallásra és mesterségre fogja taníttatni."

„A' Constitutiónak egy cikkelye sem változtathatik-meg, míg csak mindenik Kamarának két harmad része három egymás után következő Legislaturákban nem voksol valamelly változtatásra." (Nem

tudhatni, hogy a' Legislaturákon három ülésnek periodusait, és így három esztendőt értenek e, vagy pedig három Assambleát az az 12 esztendőt.)

„A' mint ez a' plánum a' Császár elébe terjesztetett, minden azt hitte, hogy ő abban meg nem fog egyezni, minthogy annak irányzata a' monarchiai principiumokkal teljességgel ellenkezik, p. o. a' teljes Vetonak megtagadásában, a' Senatorok Kamarájának a' Képviselők Kamarája által való közvetlen kinevezésében, és több effélékben. Hanem a' Császár minden reménységen kívül, 's a' nélkül, hogy annak vitatásába bocsátkozott volna, a' planumot az Assambleának vizsgálat alá általadta. De mind a' mellett is azt tartják, hogy ezen plánumon még nevezetes változtatások fognak esni.“

„Különben könnyen megeshetik hogy Brasilia és Buenos - Ayres között, la Platának keleti partjain eső tartományaira nézve, még nevezetes tévedések kerekedhetnek. A' Constitutio' plánuma ugyan is azt mondja: „hogy a' la Platán innen eső Státus, szövetségnél fogva, a' Császári Birodalomhoz tartozik.“ Ez a' különös kifejezés bizonyos zavarodást mutat; hanem a' mint látszik a' Buenos - Ayresi Igazgatás el van határozva, hogy ezen Státushoz való jussait oltalmazza. Legkülönösebb azonban az egész dologban, hogy Montevideónak, melly a' legnevezetesebb hely a' vitatás alatt lévő Státusban, egyik fél sincsen birtokában, minthogy azt 3000 Portugalliai katonából álló sereg szállotta - meg Gen. Alvaro de Costa vezérlése alatt, 's egy jó forma csoport Brasiliaiak Gen. Lecor (Báró Laguna) vezérlésével csak gyengén ostromolják. Lord Cochranét várják, hogy ezen helyet a' tenger felől ostrom alá vegye. A' városban szakadások uralkodnak.

Spanyol Ország.

Madriti közönséges levelek szerint Nov. 15d. nagy gála és kézcsókolás volt az Udvarnál, melly alkalmatossággal a' francia Armadának Madritban lévő General - stábja is bémutatattott a' Királynak, 's általa különös kegyességgel fogadtatott. Délután Ő Felségek és a' kir. Herczegek teméntelen népnek egybese-reglése közben a' Pradóba kocsiztak, 's hangos öröm - kiáltásokkal fogadtattak.

A' Nov. 23d. Moniteur következő telegraphusi jelentését közli a' tengeri - erő Commendánsanak Toulonból Nov. 21dikéről: „Éppen most adá tudtomra a' le Chamois nevű három árboczos hadi hajó, hogy egy francia hajós osztály Malorca szigetén Palmánál lehányá vas-macskájit, 's a' Baleari szigetek számára a' Király által kineveztetett új Kormányzót vitte oda, ki is minden legkisebb rendellenység nélkül elfogadtatott és megismertetett. — Minorca szigete Nov. 9d. megismerte a' Király' hatalmát, 's a' la Victorieuse nevezetű Flotvet éppen azon volt, hogy a' Mahoni kikötőbe béevezzen.“

Sir John Downiet, kit a' constitútiós Igazgatás Sevillában Jún. 14d. Palota kormányzói tisztségéből kitett, 's utóbb Cádixban tartott fogságban, Ferdinand Király újra előbbeni tisztségébe helyezteté.

Barcelonából így írnak: „Rotten Nov. 4d. evezett - el Genua felé, hogy onnan hazájába a' Schweitzba mehessen; Mina, Titoknokának Aldasnak visszaérkezését várta, 's ezzel együtt Nov. 7d. evezett - el London felé; Milans, familiájával együtt Francia Országba megy; mire határozza magát Lloberas, még nem tudják.“

Don Domingo Sanchez Ijon Szevil-lai Pap a' Státus költségeire 28,000 Reált ajándékozott az Igazgatásnak.

A' spanyol Király Gróf Pozzo di Bor-
gót, orosz Császár Ő Felsége rendki-
vűlvaló Nagykövetét Arany-gyapjas Vi-
tézzé tette.

Az Angoulemi Herczeg minekelőtte
Franciaországba elutazott volna, Gen.
Leut. Gróf Bourmont a' francia Őrizet-
Ármada Fő-vezérévé nevezte. Gróf Bour-
mont Nov. 14d. érkezett-meg Madritba.

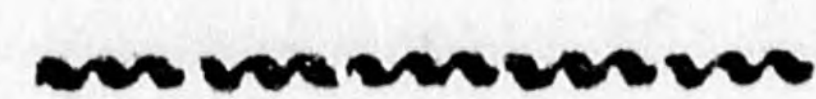
A' Fináncz-Miniszter azt rendelé a'
Király' parancsolatjából, hogy a' spa-
nyol-royalista katonák számára a' tábo-
rozás ideje alatt adatott nagyobb zsold
és portio ezennel megszűnjék; kivéven
azon seregeket, mellyek még a' párto-
sok' üzésében foglalatoskodnak.

Francia levelek így írnak Madrit-
ból Nov. 12dikéről: „Generális Castan-
nos a' mint éppen a' Fő-városból el-
akara utazni, engedelmet nyert az ottan
maradhatásra; 's reménylik hogy talán
újra hivatalban is fog lépni. — A' Xe-
resben Oct. 4d. költ Decretum nem szin-
te egész keménységgel hajtatik végre, 's
alkalmasint lágyíttatni fog annyiban,
hogy közönséges rendszabások helyett,
csupán egyes személyekre alkalmaztatik.
Általában nem kell egybekeverni a' pár-
tosokkal azon spanyol fő Nemeseket, kik
mivel a' Militziánál Tisztséget viseltek,
Madritot odahagyni kénytelenítették. Mert
ezek az Urak csupán azért állottak a'
Militziák közé, hogy az ellenek is intéz-
tetett üldözéseket elkerülhessék, nem lé-
vén benne annyi character-erő, hogy
a' személyes veszedelmeknek ellentáll-
hassanak. Különben tudva való dolog,
hogy a' pártosoknak nagy hasznok for-
gott annak elhitézésében, hogy a' spa-
nyol fő Nemesek is az ő részeken vagy-
nak.“

P o r t u g a l l i a.

A' Portugalliai Király, Jún. 24d. költ

Decrétumánál fogva azt parancsolá; hogy
azon Katona-Tisztek kik Dom Miguel
kir. Herczeget és Gróf Amarantét köve-
ték, hűségeknek és a' Királyhoz ragasz-
kodásoknak emlékezetéül arany mejj-
pénzt viseljenek. Most már minden Re-
gementekbeli Tisztekre kiterjeszté a' Ki-
rály ezen megtisztelő jeleket, valakik
csak fogsága' ideje alatt royalistai gon-
dolkozásoknak adák jeleit, 's azokat Köz-
embereikben is fentartani igyekezének.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Corki Ujság jelenti hogy Irlan-
diába a' Wellington nevezetű hajó meg-
érkezett, 's számos spanyol pártosokat
hozott Gibraltárból. A' mint ezen pár-
tosoknak egyike (Villaneuva Pap, kit a'
Cortesi-gyűlés Rómába küldött volt)
mondja, jó fogadtatást reménylenek az
Irlandusok között, azon okból hogy ezek
Catholicusok.

Sir Robert Wison Londonban van;
hanem úgy szólván csak lappangva él.
A' Fő-városbeli Ujságok 's még a' tar-
tománybeliek is csúfot üznek a' volt Ge-
nerálisból.

Az előre jelentetett nagy Cabinéti
tanács Nov. 18d. ment végbe, 's délutá-
ni 3 órától fogva 5-ig tartott. Jelen va-
lának benne a' Lord Cancellárius, Har-
rowby és Westmoreland Grófok, Peel
és Canning Urak, Gróf Bathurst, Her-
czeg Wellington, Vicomte Melvil, Lord
Bailey, Wynn Úr, a' Kincstár' Cancellá-
riusa, Viscount Sidmouth és Huskisson Úr.

Az utóbbi tíz esztendőben 250,000
bál pamut helyett 500,000 bált dolgoz-
tak-fel az ánglus Manufacturában, 's
éppen e' szerint nevedett a' Manufac-
turai kerületek' népessége is; 's a' pa-
mut portékának ezen nagy keletét legin-
kább a' Dél-Amériкаи nevezetes ánglus

vásároknak lehet köszönni és az Indiaiaknak, holott India volt a' mestere Európának ezen mesterségben.

Spanyol Amerika.

Aug. 20dikáig terjedő Mexicói leveleknél fogva (a' Philadelphiai nemzeti Ujság kivonásai szerint) új Spanyol Országának tartományaiban szövetséges Republicáról vagyon közönségesen a' szó, mellynek végrehajtó hatalmának helye Mexico városa lenne. A' néhány tartományokban arra nézve forralt czimbora-társaságok, hogy ezekben különös és tökéletes függetlenség állíttatnék-fel, nem érhettek kívánt véget; hanem Quatimalában még is egybehívattatott egy törvényhozó gyűlés Közép-Amérika egyesült tartományainak részére, 's ez Júl. 11d. egy három tagból álló Juntát állított-fel Legfőbb végrehajtó hatalom nevezet alatt. — A' Mexicói Igazgatási Ujság Aug. 19d. egy hivatalos tudósítását közli ezen Quatimalai legfőbb Juntának, mellyben ez a' megtörténteket jelenti a' Mexicóinak, 's egyszersmind azt mondja, hogy a' Közép-Amérikai egyesült Tartományok' gyűlése, a' Mexicóban bévétetett Systemához hasonló kormányt szándékozik bévinni. — Júl. 3d. forma szerint megismerte Gen. Lopez Bannos de Szanta-Anna a' Mexicói fő végrehajtó hatalmat, 's ehez intézett hódoló-írásában, kijelentette azon való örömét, melly szerint azt tapasztalta, hogy a' fő Congressus, a' közönséges vélekedéssel egyezőleg abban munkálódik, hogy a' tartományok' Szövetséges szabad Státus-sá változtatásának fundamentomát megállapíthassa.

Buenos-Ayresi levelek szerint, mellyek Aug. 19dikéig terjednek, a' Perui Royalisták ellen készítettett 3200 főből

álló Chilli Expeditio, az eddig volt fő Directornak O' Higginsnek kormányja alatt elindult, 's azon kikötőknek egyikébe fog bévezni, mellyek már a' Patrioták' hatalmában vagyuk. Így a' Közép-Perui Independensek' száma 9000 emberre fog telni, minthogy Gen. Szanta-Cruz 6000-et vezérel. Utóbbinak fő Hadiszállása Arequipavában van. Legfőbb figyelemesség fordíttatik Cusco nevezetű népes városra, 's azt reménylik, hogy annak lakosai minden külső segítség nélkül el fogják falaik közül üzni a' Royalistákat. A' Chilli segéd-sereg hihetőképpen Chuquisaca, Cochabamba és Potosi irányában fog munkálódni.

A' Cordillera hegyein lévő nagy havak miatt, mellyek az utazást lehetetlené tevék, Limából újabb hírek nem érkezhetének Buenos-Ayresbe. Azonban azt hiszik, hogy a' Royalisták újra odahagyák Peru' fő-városát, 's a' Jauja völgyébe vonták-vissza magokat.

A' spanyol partos Igazgatás' Biztosai, a' kik amaz ismeretes egyezésre lépének Buenos-Ayressel, ugyan ezen célból Peruban is megjelenének. Egyik pontja a' nevezett egyezésnek ugyan is oda megyen-ki, hogy a' két Igazgatások között való alkunak semmi sikere nem leszen, ha benne Chilli és Peru meg nem egyeznének.

Montevideoból Aug. 5d. indult tudósítások szerint, esnek ollykor némelly csetépaték a' Gen. Alvaro de Costa vezérlése alatt lévő 's 3000 főből álló Portugalliai őrizet-sereg és a' Gen. Lecor alatt viaskodó Brasíliai ostromlók között, kiknek céljok a' mint látszik az, hogy a' várost koplaltatással juttassák általadásra. Az őrizet-sereg egy utóbbi kirontás' alkalmatosságával visszaveré a' Brasíliaiakat, 's vágó-marhát hajtattott-hé a' városba. Lord Cochranét, a' Marahani és Perui történetek olta minden

nap várják a' la Plata torkolatjában, hogy a' várost, a' tenger felől való megtámadásával, általadatasra szorítaná.

~~~~~

*Dec. 4d. a' Státus-papiró-
sainak közép-árrok:*

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 81 11/32;
Ugyan az 2 1/2 pCtmal; Soravonásos Költsön 1820-
ról C. P.; — Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. —
Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 38 1/2;
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia
923 1/4 for. C. P. Cs. Arany —

~~~~~

*A Gabona négy fő nemeinek árrok
általjában Nov. 24. — 29d.*

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Nov. 25.	132	71	55	45
— Nov. 29d.	131	80	58	44
Stockerauban Nov. 24.	109	80	54	34
Fischamenden Nov. 25 és 27.	—	65	43	36
Nagy Enzensdorfon Nov. 26.	120	75	46	33

~~~~~

Magyar Ország.

N. Győr ből így írnak Oct. 17d.:
Folyó hónap 5d. itten olly inneplés tar-
tatott, mellyet több esztendőnk óta nem
látánk, u. m. a' 48d. számú Radevoje-
vich Gyalog Regimentbeli nálunk Garni-
sonban lévő 3d. Batalion zászlójának
szenteltetése, melly inneplés a' katona-
előtt való fontosságára nézve, ki arra es-
küszik, hogy zászlóját soha el nem hagy-
ja 's azt utolsó csepp véreig oltalmazni
kés, bizonyosan a' legnevezetesebb. Reg-
geli hat órákor a' ritka inneplés török
muzsikával adatott hírül, mellyet ezen
végre a' helybeli polgár Katonáság
engedett-által, 's kilenczedfél órára
paradéban állott a' Batalion a' Bene-

dictinus Atyák temploma előtt lévő pia-
czon. Kilencz órákor kezdődött a' pom-
pás nagy Mise, mellyet itteni Fő Prépost
és helybeli Plebánus Fő Tiszt. Berg-
hoffer Úr tartott, és a' mellyen a' Ns.
Vármegye' és Város Magistrátusai, a' ki-
rályi Tisztviselők, a' penziós 's külön-
ben jelenlévő minden Katona-Tisztek, a'
helybeli Előkelőkkel egyetemben megje-
lenének; tisztelet-lövéseket tévén a' nagy
Mise' részei közben a' nevezett Batalion,
's ennek lövéseit a' város hat agyúji kö-
vetvén. A' zászlót arannyal gazdagon
hímzett pántlika díszesíté, mellyet a' Re-
gement Tulajdonosának hitvese, mint e'
végre meghívatott véd-anyja ajándéko-
zott, kinek képét a' Batalionnál szolgáló
Kapitány Loy Úr feleségének leve szeren-
cséje viselni. Megszenteltetvén a' zász-
ló, 's bele veretvén a' szegek, mineku-
tána a' Batalion négyszöget formált, az
itteni Alumnumnak Vise-Rectora Nagy-
Tiszt. Tóth Úr, egy a' tárgyhoz alkal-
maztatott Predikatziót mondott, mellyet
minden jelenlévők nagy megindulással
halgattak, annyival is inkább, hogy ab-
ban ezen jeles Regimentnek vitéz tettei
igen eleven színekkel rajzoltattak-le. Er-
re az egyházi foglalatosság Te Deum-
mal és áldással 's a' Batalionnak tiszte-
let-lövéseivel békesztetett, 's a' zászló
török muzsikával vitetett a' Batalion Com-
mendans' szállására. Délben a' Batalion'
Tizti-Kara 50 személyre terítettett asz-
talt, mellyre a' zászló-szentelésnél meg-
jelent feljebb említett Tiztségekbeli elő-
kelőbb személyek hívatattak-meg. Az
ebéd közben trombita-szó 's agyú dur-
rogás mellett köszöntettek-el a' poharak
Ő Cs. K. Felségének legkegyelmesebb
Monarchánknak, Ferdinánd kir. Fő
Herczeg, Magyar Ország Fő Hadi Kor-
mányzójának, és a' Regiment Tulajdo-
nosának Feldmarsal Lieut. Radevojevich
Úrnak egészségéért. Hogy pedig ezen

innepnapnak örömeiben a' legénység is részesíttetnék, az itteni Polgárság a' Stráza-mesteren kezdve lefelé minden legénynek bőven adatott húst, kenyeret, riskását és bort; a' Fő Tiszt. Káptalan pedig ugyan ezen végre 100 forintot tétett-le V. Czban a' Batalion Comman-dójánál. A' dugva tele volt játékszíben Generális Schlenzheim nevezetű katonai néző-játék adatott, 's belőle a' jövedelem ugyancsak a' Batalion' hasznára fordítottatott.

A' Hazai Tudósítások így szóllanak Nov. 29d:

„A' Pesti Universitásnál lévő Theologiai Karban Ö Cs. K. Felsőge Nagy-Tiszt. Tudós Godinger József Urat, a' Pesti Seminariumban Tudománybeli Előljárót, a' Görög nyelv és az új Testamentomi Exegesis Tanítójának méltóztatott kegyelmesen kinevezni.“

„Sáros-Patakon, Nagy-Tiszt. Tudós Szombathy János Úr ezen Ns. Collegiumban volt érdemes Professor, életének mintegy 76d. esztendejében Nov. elején meghalt.“

„Veszprémben Mélt. és Fő-Tiszt. N e d e c z k y Károly Püspök és Prépost Úr életének 57d. esztendejében hosszas betegeskedések után e' folyó hónapban meghalt.

T u d ó s í t á s.

Minekutánna a' Fortepiánók készítésében öt esztendő óta mint Bécsi privilegiált Fortepiánó készítő mesterségemet

arra a' tökéletességre vittem, hogy munkaimból már többeket külső Országokra is kihordottak, és azoknak mind kellemes hangjával, mind erős alkotásával, 's hangtartásával Vevő Uraim teljesen meelégesznek: bátorodom minden Rangú és Tiszteletű Hazámfiainak szolgálomat alázatosan ajánlani, meggyőződve lévén a' felől, hogy valakik efféle Muzsika Szereket tőlem vitetni méltóztatnak, mind azoknak meelégedéseket és további bizodalnokokat megnyerem. Hogy pedig a' Muzsika Szerek ára felől a' tudakozódásokat meelőzzem, a' nálam készített szokott Fortepiánók meghatározott árokat is nyilván kiteszem. E' szerint:

Egy hat Octávás diófa Fortepiánó öt mutatzióval 325 f. Váltóban, vagy 130 f. Pengő Pénzben.

Egy hetedfél Octávás diófa Fortepiánó öt mutatziós 375 f. Váltó, vagy is 150 f. Ezüst.

Mahagóni fából készülve a' hat Octávás 350 f. Váltóban vagy is 140 f. Ezüstben.

Ugyan ezen fából a' hetedfél Octávás 400 f. Váltóban, az az 160 f. Ezüstben.

A' Fortepiánóknak ahozvaló deszkázatokba és vászonba való illendő bepakolásáért, húsz forint Váltóban külön fizettetik.

Szállásomra az útasítás ez: Mariahilf, in der kleinen Kirchengasse Nro. 26 im 2ten Stock.

Komáry István,
Priv. Fortepiánó készítő Bécsben,
Miskolczi fi.

A' Magyar Kurir' tisztelt Olvasójához.

A' közönséges Ujság-levelek, a' mindennapi esetekkel együtt járván, a' történetek sebes közlésének, az azokról való ítéletnek, minden új intézeteknek, kinézéseknek és czélzásoknak, 's általjában mindennemű tudósításoknak, mellyeknek a' polgári életre nézve hathatós befolyások vagyon, egyedül való eszközei.

De sokkal ismeretesebbek és szembetűnőbbek ezeknek nagy hasznai, mintsem mi azokról hosszasan értekezni itten szükségesnek tartanánk. Elég legyen azért részinkről azt említeni, hogy mi, hazai nyelven, — e' pedig a' fő az igaz pallérozódású Nemzetnél —, a' köz tudományra szükséges dolgokat, valamint eddig, úgy ezentúl is minden lehető válogatással és gyorsasággal fogjuk közölni, oda intézvéen teljes igyekezetünket, hogy Nagyérdemű Olvasójinknak tetszéseket mind inkább inkább megérdemelhessük. A' mi a' politicalai dolgokat illeti, mellyeknek közlésekben, helyheztesítésünknel fogva a' hazai Levelek bennünket meg nem előzhetnek, azokra nézve azt a' módot követjük továbbá is, mellyet tartottunk eddig, hogy t. i. az nap írjuk-meg a' mellyen vesszük.

Hogy pedig tisztelt Olvasójinknak tetszéseket annál is inkább megnyerhessük, a' jövő 1824 Januáriusán kezdve, a' politicalai és hazai dolgokon kívül, minden egész árkus mellett egy-egy 8-czadrét fél árkus Oktató és mulattató Toldalékot fogunk adni. Ennek tárgyai lesznek: 1) a' magyar nyelvet illtő észrevételek; 2) a' világi élet' hasznaira való nevezetességek; erkölcsi oktatások; nevelés; 3) gazdasági fogások; találmányok; 4) házi orvosi szerek; 5) szép és nagy characterek' festése, különösen a' hazai Historiából; 6) geographiai, 's természet-historiai jelességek; 7) Szép Literaturai humoristicus darabok; Anekdoták; a' Poesis' kisebb nemeiből lelkes darabok, találos-mesék; 8) jelesebb könyvek' ismertetése minden Fachban; — 's ha igyekezetünket elég Előfizetők segítik: — 9) képek, mappák, kézirat-másolatok, kóták. Toldalékunkat Negyedekre osztjuk, 's minden egy ilyen Füzetel, foglalát és boríték fog jarni.

Ezen Toldalékkal azonban, Ujságunk' arát nem neveljük, 's az ezután is és mind a' mellett, hogy itten a' nyomtatás csaknem két annyiba kerül mint Magyar Országban, és még más terhelő környülállások mellett is, a' régin marad; u. m: egész esztendőre 28 f.; félre 14 f. V. Cz. 'S ezen igen mérséklett árért minden héten kétszer küldjük Postán Ujságainkat. Mellyre nézve arra kérjük ezennel is tisztelt Olvasójinkat, méltóztassanak jó eleve a' szerint tenni rendeléseiket, hogy azokat e' folyó hónap végére vehessük, csak így kerülhetvén-el az Ujság' megindításakor különben következhető költsönös kedvetlenségeket A' T. T. Posta-Mester Urakhoz pedig az bizodalmas kérésünk, hogy a' Magyar Kurírt rendelő tisztelt Hazafiaknak neveiket, világosan és külön papírosra ne terheltesenek írni vagy íratni, hogy azok a' más egyéb Ujságokat rendelők' neveikkel egybe ne zavartassanak.

A' kik Érdemes Hazánkfiak közül bennünket egyedül az Ujságot illető leveleikkel kívannak megtisztelni, vagy abba való tudósításokat küldenek, a' levél' borítékjára csupán ezen szavaikat méltóztassanak írni: Pro Magyar Kurir. Viennae, 's az ilyen levélért nem szükség fizetniük 's azt mi is ingyen vesszük, minthogy felsőbb rendeléseknél fogva az efféle levelezés fel van szabadítva a' fizetes alól. — A' kik mostani Érdemes Olvasójink közül, egyes Számokat kívannak a' folyó esztendei Magyar Kurírból, azokkal, míg ki nem fogyunk, egész készséggel szolgálunk.

Pánczél Dániel és Igaz Sámuel.